

РЕШЕНИЕ

№ 10478

гр. София, 26.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав,
в публично заседание на 05.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **13004** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), вр. с чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на П. Б. М. срещу Решение № 3305-40-70 от 04.12.2024г. на Управителя на НОИ, с което са оставени без уважение жалби с вх. № 9001-50-588, вх. № 9001-50-589 и вх. № 9001-50-590 против разпореждане № [ЕГН], изх. №2113-50-667#3/30.10.2024 г. /№ 2 прот. № 01485/24.10.2024г.-12/2024/, издадено от длъжностно лице в Дирекция „Европейски регламенти и международни договори“.
В жалбата се сочи, че разпореждане № [ЕГН], издадено на 25.10.2024г. от Дирекция "Европейски регламенти и международни договори" и решение N 3305-40-70 от 04.12.2024 г. са неправилни, като претендира да бъде преразгледан размера на личната му пенсия в съответствие с Член 56, Ал.1 буква "а" от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент. Посочва, че размерът на пенсията му следва да бъде 274,36 лв. (580,57x224/474), а не 222,68 лв. (580,57x224/584).

В съдебното заседание жалбоподателят, редовно призован, не се явява и не се представлява. По делото е постъпила молба от 14.02.2025г., в която сочи невъзможност за явяване и прилага доказателства.

Ответникът- Управителят на Национален осигурителен институт, редовно призован, чрез юрисконсулт Р. И., оспорва жалбата в съдебно заседание и в представени писмени бележки, и моли да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Разноски не са претендирани.

Софийска градска прокуратура, редовно призовани, не изпраща представител и не

изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, III отделение, 73 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

На 23.05.2024г. П. М. е подал заявление за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, чрез португалската компетентна институция, което е постъпило в НОИ чрез системата за електронен обмен на социално осигурителна информация (EESSI) на 05.06.2024г. На 11.06.2024г. е постъпил и структуриран електронен документ (СЕД) P5000 („Осигурителни периоди/периоди на пребиваване“), с който е потвърден португалски осигурителен стаж за времето от 01.01.1992г. до 02.05.2021г. (I.15) за придобиване право на пенсия и за изчисляване на нейния размер - 30 години, 00 месеца и 00 дни, както и СЕД P 6000, с който португалската институция уведомява, че на лицето е отпусната португалска пенсия, считано от 28.06.2021г. (л.16)

По делото с административната преписка са представени Осигурителна книжка № 37278 (л.22-л.28) и продължение на същата (л.29-л.30), видно от които лицето се е самоосигурявало в Република България за периода от 01.01.1991г. до 31.12.1998г. Въз основа на тези данни длъжностното лице е констатирало, че придобитият от П. М. португалски стаж за времето от 01.01.1992г. до 01.01.1999 г. се припокрива с българския такъв и съответно при преценка правото на българска пенсия припокриващият се период е взет предвид еднократно като български стаж и за правото на пенсия португалският стаж е отчетен в календарната му продължителност от 01.01.1999 г. до 02.05.2021 г.

С писмо изх.№ 219-50-667-1/19.08.2024г., заявителят е уведомен, че не отговаря на изискванията на чл.68, ал.1-2 от КСО, тъй като през 2024г. мъжете придобиват право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при навършване на възраст от 64 години и 7 месеца и осигурителен стаж 39 години и 6 месеца, като в неговия случай това става на дата 09.10.2024г. Същият е уведомен, че към датата на подаване на заявлението -23.05.2024г. има навършена възраст 64 години, 02 месеца и 14 дни и общ осигурителен стаж 41 години и 15 дни, поради което придобива право на пенсия на основание чл.68 а от КСО. Със Заявление вх.№ 213-50-667#2 от 10.09.2024г. (л.21) П. М. е декларирал, че е съгласен да се пенсионира в хипотезата на чл.68а от КСО.

С разпореждане № [ЕГН], изх. №2113-50-667#3/30.10.2024 г. /№ 2 прот. № 01485/24.10.2024г.-12/2024/, издадено от длъжностно лице в Дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ (л.38) на П. Б. М. от 23.05.2024г. е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68а КСО от 23.05.2024 г. пожизнено по чл. 68а, ал.1 от КСО във връзка с Регламент на съвета (ЕО) № 883/2004г., по заявление, подадено на 23.05.2024г. и навършена възраст 64г. и 2 месеца с осигурителен стаж положен в Република България при условията на III категория труд 18 години, 08 месеца и 13 дни и осигурителен стаж за право на пенсия, положен в чужбина– 22 години 04 месеца и 02 дни, осигурителен стаж за определяне размера на пенсия, положен в чужбина – 30 години 00 месеца и 0 дни. С разпореждането е определена, считано от 23.05.2024 г. лична пенсия за осигурителен стаж и възраст- 200.62 лв. и считано от 01.07.2024 г. лична пенсия за осигурителен стаж и възраст – 222.68 лв.

Разпореждането е обжалвано в срок по административен ред, като с Решение № 3305-40-70/04.12.2024г., същото е счетено за правилно и законосъобразно, и жалбата е отхвърлена като неоснователна.

Приета по делото е административната преписка, представените от жалбоподателя писмени доказателства и ангажираните от ответника доказателства за компетентност на органа, издал оспорвания административен акт, както и на потвърденото с него разпореждане.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Оспорва се в срок, подлежащ на обжалване индивидуален административен акт от надлежна страна, за която е налице и интерес от обжалван ето, поради което подадената жалба е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна по следните съображения:

Оспореното решение е издадено от компетентния орган по чл. 117, ал. 4 от КСО, а потвърденото с него разпореждане от компетентния орган по чл. 98, ал. 1, т. 2 от КСО, предвид представените по делото заповед № 1016-40-1237/26.11.2024г. и Паметна записка № 37708/29.11.2024г.

Съгласно чл. 37, ал. 2 от НПОС, осигурителен стаж, придобит извън страната, се зачита съгласно разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност. Този стаж се зачита след потвърждаването му по установения ред от компетентната институция на съответната държава.

По делото не е спорно, че жалбоподателят е гражданин на Република България, държава членка на Европейския съюз (ДЧ на ЕС), поради което и е лице, спрямо което намира приложение Регламент (ЕО) № 883/2004 г. Република България като ДЧ на ЕС е длъжна да прилага европейските правила за координация на системите за социална сигурност на държавите членки на Съюза. Това са общите правила и принципи, които трябва да бъдат спазвани от всички национални органи, институции за социална сигурност и от съда при прилагането на националните закони. Към настоящия момент тези общи правила и принципи се съдържат в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2004 г. за координация на системите за социална сигурност, в сила от 01.05.2010 г., както и в Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16.09.2009 г. за установяване на процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 г. С Регламент (ЕО) № 883/2004 г. са въведени материалноправните правила, принципи и разпоредби в сферата на координацията на системите за социална сигурност на държавите членки.

С Регламент (ЕО) 883/2004 г. са въведени материалноправните правила, принципи и разпоредби в сферата на координацията на системите за социална сигурност на държавите членки. Механизмът на координация на системите за социална сигурност, включващ и обезщетенията за безработица, се основава на четири основни принципа: определяне на приложимото законодателство; равенство в третирането; сумиране на периоди на заетост, осигуряване или пребиваване и износ на обезщетения. По отношение на правото на обезщетение, съгласно всички законодателства на държавите-членки, на които заинтересованото лице е подчинено, при подаване на заявление за отпускане на пенсия, освен ако заинтересованото лице изрично поиска отлагане на отпускане на обезщетения за старост съгласно законодателството на една или повече държави-членки.

Съгласно чл. 6 от Регламент (ЕО) 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета за координация на системите за социална сигурност, когато правото на обезщетение/пенсия зависи от наличието на определени осигурителни периоди, компетентната институция, преценяваща това право, взема предвид осигурителния

стаж, придобит по законодателствата на всички държави-членки.

Заявление за пенсия, подадено до институцията на една държава-членка се счита за заявление до всички други държави-членки, в които съответното лице има осигурителни периоди. Съгласно разпоредбата на чл. 50, ал. 1 от Регламент № 883/2004, при подаване на заявление за отпускане на пенсия всички компетентни институции на държави-членки, на чиито осигурителни законодателства е било подчинено лицето, определят правото на обезщетение. Когато претендиращото лице не удовлетворява законовите изисквания на една или повече държави-членки, на които е било субект, се прилага чл. 50, ал. 2 от Регламент № 883/2004, който предвижда възможност периодите, придобити съгласно законодателство, на чиито изисквания лицето не отговаря или е престанало да отговаря, да не се зачитат. В чл. 52 от Регламента, са предвидени два начина за изчисляване размера на пенсията на лицето, като и при двата начина изчислението е в зависимост от обстоятелството дали лицето придобива право на пенсия само с осигурителен стаж, придобит по законодателството, което съответната институция прилага или правото възниква единствено при сумиране на осигурителните периоди. Чл. 52, § 1, б. "а" от Регламента, предвижда, че когато изискванията за придобиване на пенсия са изпълнени, въз основа изключително на собствени осигурителни периоди, компетентната институция изчислява размера по националното право. Съгласно чл. 52, § 1, б. "б." от Регламента, когато правото на пенсия не се придобива само въз основа на осигурителния стаж, установен съобразно националното право, размерът на пенсията се изчислява по пропорционален принцип. При този метод първо се определя теоретичен размер на пенсията, който лицето би получавало, ако целият осигурителен стаж беше придобит по съответното законодателство и към него се отнесе съотношението между българския и общия осигурителен стаж.

Съгласно чл. 68, ал. 1-2 КСО, мъжете придобиват право на пенсия през 2024г. при навършване на възраст 64 години и 07 месеца и осигурителен стаж от 39 години и 06 месеца. Разпоредбата на чл. 68а, ал. 1 от КСО предвижда, че лицата, които имат изискуеми осигурителен стаж по чл. 68, ал. 2, могат по тяхно желание да се пенсионира до една година по-рано от възрастта им по чл. 68, ал. 1. Пенсията се отпуска от датата на заявлението и се изплаща в намален размер пожизнено. Лицата, на които е отпусната пенсия по чл. 68а, ал. 1 от КСО, нямат право на пенсия по чл. 68, ал. 1,2 и ал. 3. Съгласно чл. 70, ал. 14 от КСО, размерът на пенсията по чл. 68а се намалява с 0,4 на сто за всеки недостигащ на лицето месец до навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1.

В конкретния случай, при така установената правна рамка, съдът счита, че правилно е установено, че само въз основа на българския осигурителен стаж, лицето не придобива право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. Този факт не се оспорва и от страните по делото. Длъжностното лице е установило, че с доказания български осигурителен стаж и с потвърдения португалски осигурителен стаж (в случая със структуриран електронен документ P5000 са потвърдени осигурителните периоди в П., също държава-членка на ЕС), който не се припокрива с българския стаж, г-н М. изпълнява изискването за навършена възраст и придобит осигурителен стаж за право на пенсия по чл. 68а, ал. 1 от КСО.

При спазване разпоредбите на Регламента, към изчисления теоретичен размер на пенсия е отнесено съотношението между осигурителния стаж, придобит по българското законодателство, и този по португалското законодателство и е изчислен

пропорционален размер на пенсия, дължим само за българския осигурителен стаж, като е взет предвид доходът, върху който са внесени осигурителни вноски по българското законодателство. Административният орган е зачел, в случая, удостоверения португалски стаж, което обвързва и българската страна.

Съгласно разпоредбата на чл. 70, ал. 16 от КСО във връзка с чл. 47, ал. 1 от НПОС, при определяне размера на пенсията по условията на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност по чл. 70 от КСО индивидуалният коефициент се изчислява само от дохода, върху който са внесени осигурителни вноски за осигурителния стаж, придобит в Република България, при спазване разпоредбите на наредбата. При изчисляването на размера на пенсията на жалбоподателят е взет предвид само осигурителния доход, реализиран по българското законодателство, което съответства на изискванията на цитираната разпоредба от кодекса и наредбата. Както е посочено и в процесното решение, индивидуалният коефициент на М. е изчислен по реда на чл. 70, ал. 8 - 9 от КСО - 0,2961, определен въз основа на доход за периода 01.01.1996г. - 31.12.1996г., в размер на 45900,00 лв. и от 01.01.1997г. до 31.12.1998г., в размер на 1021,77 лв. Доходът, от който се изчислява пенсията на лицето от 448,71 лв., е определен, като средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията за периода 01.05.2023 г. - 30.04.2024 г. - 1515,40 лв., е умножен по индивидуалния коефициент на лицето - 0,2961. Размерът на пенсията за общия стаж е изчислен, като посоченият доход от 448,71 лв. е умножен по общия осигурителен етаж (български и португалски за размер на пенсията), изчислен в проценти - 65,70 % (48 години и 08 месеца x 1.35 = 65,70 %) и е получен размер на пенсията за общия стаж от 294,80 лв., който е намален съгласно чл. 70, ал. 14 от КСО по 0,4 на сто за 05 месеца (недостигащи на лицето до навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО), предвид което е получен размер - 288,90 лв., към който е прибавена сумата от 60,00 лв. на основание чл. §7ж от Преходните и заключителни разпоредби на КСО, като е получен размер на пенсията за общия (български и португалски) стаж - 348,90 лв., който е приравнен на минималния размер за пенсиите по чл. 68, ал. 1- 2 от КСО- 523,04 лв. (доколкото същият е под минималния) и е постановен за изплащане размер, държим за българския осигурителен стаж. В случая българският осигурителен стаж на М. не е достатъчен за придобиване правото на пенсия, поради което е определена при сумиране на българския и чуждия стаж, като размерът е изчислен по реда на чл. 52, пар. 1, б. „б“ от Регламент № 883/2004. Към дата на отпускане на пенсията - 23.05.2024 г. е изчислен размер на пенсията, дължим за българския осигурителен стаж на М.- 200,62 лв., получен от определения минимален размер на пенсиите по чл. 68, ал. 1-2 от КСО от 523,04 лв., умножен с пропорционалното съотношение на българския осигурителен стаж, изразен в месеци- 224 (18 години и 08 месеца, представляват 18 години x 12 месеца= 216 месеца+ 08 месеца= 224 месеца) към общия осигурителен стаж (български и португалски) за изчисляване размера на пенсията, изразен в месеци- 584 месеца (48 години и 08 месеца представляват 48 години x 12 месеца= 576 месеца+ 08 месеца= 584 месеца). По посочения ред е определен и размерът на пенсията от 01.07.2024 г. в размер на 222,68 лв. (580,57 x 224/584).

В процесния казус жалбоподателят неправилно тълкува разпоредбата на чл.56, ал.1 от Регламент (ЕО) 883/2004 на Европейския парламент, т.к.

следва да се подчертае, че посоченото сумиране на периоди е само за придобиване правото на пенсия, докато изчисляването на размера на пенсията е по реда на чл. 52 от Регламент 883/2004 г., според чиято, ал. 1, б. "б. " в случаите на необходимо сумиране на периоди за придобиване право на пенсия се определя пропорционален размер на пенсията, който е съобразно съотношението на българските осигурителни периоди към общия сумиран осигурителен стаж. В тази хипотеза първо се изчислява размер на пенсията, който лицето би получило, ако всички осигурителни периоди - в случая включително и португалските, са придобити съгласно българското законодателство. По този начин се определя т. нар. теоретичен размер, въз основа на който се изчислява действителният, пропорционалният размер на пенсията. При изчисляването на пропорционалния размер на обезщетението е приложима императивната разпоредба на чл. 56, ал. 1, б. "в" от Регламент № 883/2004 г., според която, ако законодателството на държава членка предвижда обезщетенията да се изчисляват на база доходи, осигурителни основи, индексации, заплати, други суми или комбинация от тях /средни, пропорционални, фиксирани или начислени/, компетентната институция определя базата за изчисляване на обезщетенията в съответствие само с осигурителен период, завършен съгласно прилаганото от нея законодателство. С други думи - по силата на коментирания приложим в случая правен ред придобитите на териториите на различни държави-членки периоди се сумират само за придобиване на право на пенсия, докато действителният, пропорционалният размер на пенсията, който получава правоимащото лице, се изчислява само за българския осигурителен стаж. Съгласно чл. 37, ал. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), осигурителен стаж, придобит извън страната, се зачита съгласно разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност. Този стаж се зачита след потвърждаването му по установения ред от компетентната институция на съответната държава, което в случая е сторено. В заключение, органът е провел надлежно процедурата, издал е съответните административни актове, по силата на които е отпусната пенсията, като е водил кореспонденция с осигурителните институции на посочената от М. държава, в която той сочи, че има придобит стаж-П.. Следва да се посочи, че съгласно чл. 37, ал. 2 от НПОС, осигурителен стаж, придобит извън страната, се зачита съгласно разпоредбите на международен договор в областта на социалното осигуряване, по който Република България е страна. Този стаж се установява по оригинални документи, издадени от

компетентните органи на съответната чужда държава. Това изискване е спазено и по делото е приложен формуляр Р5000, от който са видни осигурителните периоди на лицето в П..

Предвид изложеното до тук, настоящият съдебен състав не приема тезата на жалбоподателя, че размера на пенсията му следва да е 274.36 лв. /580,57x224/474/, сочейки, че 474 месеца отговарят на максималния осигурителен период за България доколкото по делото се установи, че общият осигурителен стаж /български и португалски/ за изчисляване размера на пенсията, изразен в месеци е 584 месеца, респ. при изчисление на размера на пенсията /580,57x224/584/ се получава 222.68 лв.

По изложените съображения, оспореното решение е законосъобразно, а подадената срещу него жалба е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

По изложените съображения и на основание чл. 118, ал. 3 КСО, във връзка с чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 73-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. Б. М. срещу Решение № 3305-40-70 от 04.12.2024г. на Управителя на НОИ, с което са оставени без уважение жалбите му против разпореждане № [ЕГН], изх. №2113-50-667#3/30.10.2024 г., издадено от длъжностно лице в Дирекция „Европейски регламенти и международни договори“.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в четиринадесетдневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: